

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Tuottajayhteisön perustamisesta ja vastuista

SUP

Teemu Virtanen
20.4.2023

Tuottajavastuun hoitaminen

- Tässä luvussa säädettyjen velvollisuuksiensa täyttämiseksi tuottajan on liityttävä 142 §:ssä tarkoitettuun tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajayhteisöön tai perustettava sellainen yhdessä muiden tuottajien kanssa.
- Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä tuottajarekisteriin yksittäisen tuottajan, jos tuottajayhteisöön liittyminen on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ilmeisen tarpeetonta. Se ei tarkoita, että tuottajavastuu poistuisi, vaan sitä, että sen joutuu hoitamaan yksin.
- Uusien alojen kyseessä ollessa tuottajien tulee joko perustaa uusi tuottajayhteisö TAI neuvotella jonkun olemassa olevan tuottajayhteisön kanssa niiden toiminnan mahdollisesta laajentamisesta.

Tuottajayhteisön perustaminen

- Tuottajat voivat yhdessä perustaa tuottajayhteisön huolehtimaan tuottajille säädetyistä velvollisuuksista
 - Tuottajayhteisön jäsenenä ei saa olla muita kuin kyseisen alan tuottajia
- Tuottajayhteisön on tehtävä hakemus Pirkanmaan ELY-keskukselle tuottajarekisteriin hyväksymiseksi
- Tuottajayhteisö huolehtii siihen kuuluvien tuottajien puolesta heidän tuottajavastuovelvollisuuksistaan (keräys, kuljetus, jätehuolto, raportointi viranomaiselle, tiedotus jne.) Tämä voidaan toteuttaa monella tavalla.
- Tuottajayhteisön on otettava huolehdittavakseen uuden tuottajan velvollisuudet tämän pyynnöstä, jos se toimii samalla toimialalla
- Tuottajayhteisöt päättävät itse keskinäisten vastuiden ja kustannusten jakamisesta, viranomainen ei säädä kierrätysmaksuista, kunhan ne ovat tasapuolisia.

Tuottajayhteisön perustaminen

- Tuottajayhteisö voidaan hyväksyä, jos:
 - Tuottajat ovat perustaneet tuottajayhteisön ja tuottajayhteisön on oikeuskelpoinen
 - Jäsensopimus pohja on valmis ja maksuista on päätetty
 - Keräysverkko on riittävä
 - (Aie)sopimukset keräyksestä, kuljetuksesta ja kierrätyksestä ovat olemassa
 - Selvitys tuottajayhteisön talouden turvaamisesta
 - Luettelo niistä jäsenvaltioista, joihin tuottajayhteisöön kuuluva tuottaja myy tuotteita etäkaupalla suoraan käyttäjille sekä valtuutetun edustajan nimi kyseisissä jäsenvaltioissa
 - Toiminta on muuten jätelain ja asetuksen mukaista (mm. tasapuolinen kohtelu, kilpailuneutraliteetti, omavalvontasuunnitelma jne)

Tuottajayhteisön vastuita

- Tuottajayhteisö järjestää itse tai käytännössä hankkii keräys-, kuljetus- ja käsittelypalvelut markkinoilta yksityisiltä/julkisilta tahoilta
- Tuottajayhteisö tekee jätehuoltoon liittyvät sopimukset, ylläpitää sopimuskantaa ja huolehtii maksuista, toiminnan seurannasta, tiedotuksesta ym.
- Tuottajayhteisöllä on jäsensopimukset, joilla tuottajat ovat siirtäneet tuottajavastuunsa tuottajayhteisölle.
- Tuottajayhteisö ylläpitää julkista jäsenrekisteriä, laskuttaa jäseniä tuottajayhteisön päätösten mukaisesti sekä hoitaa jätehuollon jäsentensä puolesta.
- Tuottajat raportoivat markkinoille saattamansa määrät tuottajayhteisölle. Tuottajayhteisö kerää yhteen markkinoille laskutiedot sekä jätehuoltojärjestelmästä tulevat tiedot asetuksen mukaan (keräysmäärät, käsitellyt määrät, käsittelytavat) ja raportoi ne vuosittain viranomaiselle.

Tasapuolisuus

- Velvoitteet on jaettava tuottajien kesken **tasapuolisesti** toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ja siten, että vältetään kaupan esteet ja kilpailun vääristyminen
- Eri tuoteryhmien tuottajien ja tuottajayhteisöjen on tarpeellisin **yhteistoimin** huolehdittava siitä, että tuottajavastuun täytäntöönpanosta ei aiheudu toisen tuoteryhmän tuottajille tai tuottajayhteisöille kaksinkertaisia maksuja silloin, kun käytöstä poistettujen tuotteiden vastaanotto ja muu jätehuolto järjestetään yhteistoiminnassa
- Uuteen tuottajaan on sovellettava tasapuolisia ja yhdenvertaisia ehtoja verrattuna tuottajayhteisön muihin tuottajiin sovellettaviin ehtoihin.
 - > **Liittymismaksut eivät saa olla liian suuret (markkinoille laskumäärään/laatuun suhteutetut kustannukset)**

Tuottajayhteisön perustaminen

Tuottajayhteisön pitää tehdä hakemus PIR ELY:n

Jäsensopimus pohja on valmis ja maksuista on päätetty

Sopimukset keräyksestä, kuljetuksesta ja kierrätyksestä
Osa keräyspisteistä voidaan ottaa myöhemmin käyttöön, mutta sopimukset tarvitaan jo hakemusvaiheessa

Selvitys vakavaraisuuden turvaamisesta
Alussa ei suuria muutoksia/ei ollenkaan muutoksia, mutta tulevaisuudessa voi kasvaa

Muut asetuksen edellyttämät tiedot

Nykyiset tuottajayhteisöt toimivat hyvin

- Jätehuollon helppous ja tavoitettavuus kuluttajille toteutuu
- Materiaalit saadaan kiertoon
- Kuluttaja- ja yritysviestintää
- Yhteistyötä sidosryhmien ja tuottajayhteisöjen välillä
- Jätealan kehittymisen sekä säädösmuutosten seuranta
- Tutkimus- ja kehittämishankkeet

